Ankenævnet *for* Forsikring

Den 26. september 2018 blev i sag nr. 91254:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 25/8 2017 til nævnet samt i bilag har klageren bl.a. anført:

> "Jeg tillader mig hermed at klage, over Topdanmarks & ASE afgørelse i forbindelse med min skade, som jeg pådrog sig i 2015.
>
> Kom til skade med min skulder, da jeg for 2 år siden skulle starte græsslåmaskinen, det gav et smæld/knæk i skulderen efterfulgt af stærke smerter.
>
> Jeg blev fra egen læge straks henvist til fysioterapeut, men behandlingen er stoppet, i overensstemmelse med fysioterapeuten, da den ikke forbedre min situation.
>
> Efterfølgende var jeg igen til egen læge samt på … Sygehus til en Funktionsattest og senere til en specielundersøgelse begge bestilt af Topdanmark.
>
> Jeg har kort beskrevet dette nedenfor, ligesom der er vedlagt dokumentation herfor.
>
> **I funktionsattest FP 430 dateret 29. januar 2016 fra skulderkirurgi på Næstved Sygehus, overlæge …, nævnes:**
> • Læsion af Biseps Sene højre skulder.
> • Ultralydsscanningen viste Suptration af Bicpesene.
> • Der er meget nedsat bevægelighed.
>
> **I den af Topdanmarks forlangte speciellægeerklæring dateret 1. maj 2016, fra overlæge …, speciallæge i ortopædisk kirurgi nævnes:**
> • Da skadelidte trak i snoren til græsslåmaskinen mærkede hun et knæk i højre skulder.

- Ultralydsscanningen viste bicepssetendinit med subluksation af senen.
- højre skulder kan abducere til 45 grader (passivt ligeledes 45 grader)
- fleksion til 45 grader (passivt ligeledes 45 grader).
- Der er overensstemmelse mellem klager og objektive fund.

Ultralydsscanningen samtidig viste at jeg har slidgigt, og det er vel meget normalt når man er [i 70'erne], jeg vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at jeg aldrig før skaden har haft problemer med min højre skulder.

AES lægekonsulentens udtalelse.
At rive i startsnoren til en græsslåmaskine, er ikke egnet til at give en skade, hvor har lægekonsulenten denne erfaring fra?
Det er det samme som at påstå at jeg er fuld af løgn.

AES Lægekonsulenterne tager overhovedet ikke notits af udtalelserne i den af Topdanmarks bestilte Funktionsattest, samt speciellægeerklæringen.

Jvf. Funktionsattest og speciellægeerklæringen bør skaden placeres i AES Méntabel D.1.5.4.

AES Méntabel D.1.5.4.:
Daglige belastningsudløste smerter og svært nedsat bevægelighed til aktiv frem-op og ud-op 45 grader.

Jeg er generet af konstante smerter i højre skulder, med forværring ved bevægelser og belastning. Der er nedsat kraft ved brug af højre arm.

Det er nu over 2 år siden jeg kom ud for ulykken, og jeg kan overhovedet ikke mærke nogen form for bedring! smerterne tiltager, når jeg skal udføre mine daglige rutiner."

Selskabet har den 12/9 2017 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Jeg skriver til jer, da jeg har modtaget klagen vedrørende [klager], som klager over, at vi har fastsat det varige men for lavt.

Sagens forløb
[Klager] anmelder til os den 9. september 2015, at hun har fået en skade på højre arm/skulder efter at have startet en græsslåmaskine. Vi indhenter en række journaler, og anerkender hændelsen som værende dækket af ulykkesforsikringen.

De senere undersøgelser viser, at der er sket en subluksation af bicepssenen, men også at der er forudbestående degenerative forandringer i rotator cuffen og artrose (slidtage) i akromioklavikulærleddet (leddet mellem kravebenet og den øvre del af skulderbladet). Der er tegn på, at [klager] har udviklet en frossen skulder, og den bedres over længere sigt. Vi vælger derfor at betale en forskudserstatning svarende til 5 % mén til [klager], og sætter sagen i bero i et år. Det er hun ikke tilfreds med, og klager flere gange over den beslutning. Vi fastholder, at sagen er sat i bero, og så hører vi ikke mere fra hende. Vi modtager så klage fra jer, mere end år efter vi har kommunikeret med [klager].

Forsikringsforholdet
[Klager] har en ulykkesforsikring, som dækker følger efter ulykkestilfælde. Et ulykkestilfælde er en pludselig hændelse som forårsager personskade.

Følger efter forudbestående sygdom, sygdomsanlæg eller lidelser, er ikke dækket af forsikringen. Det gælder også, selvom den forudbestående sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse ikke har været symptomgivende før ulykken.

Kopi af forsikringsvilkårene 5995-1 er vedlagt. Se punkt 17.A og 18.A på side 13.

Problemstillingen og vores svar
[Klager] får et par måneder efter hændelsen konstateret både forkalkninger i rotator cuffen (skuldermanchetten) og artrose (slidtage) i akromioklavikulærleddet (AC-leddet). Disse gener er ikke en følge af ulykken, da forkalkninger ikke opstår som følge af en ulykke, og der ikke kan opstå slidtage på blot et par måneder, men over mange års brug og belastning af skulderen. Vi kan derfor konstatere, at der forud for ulykken er gener/problemer med skulderen.

Efter yderligere 6 måneder, viser en ultralydsskanning af bicepssenen, at der er degenerative forandringer (naturlig nedbrydning af vævet) i rotator cuffen og udtalt bursit (betændelse) og svære forandringer i AC-leddet. Der er derfor sket en forværrende udvikling af de forudbestående problemer med skulderen.

Det der kan være sket den dag [klager] kom til skade, er en subluksation af bicepssenen, som set i forhold til de øvrige problemer med skulderen, er en relativ beskeden skade, og som normalt ikke giver markante følger. Men der viser sig tegn på en frossen skulder med smerter og nedsat aktiv og passiv bevægelighed. Et forløb med en frossen skulder kan strække sig over 2-3 år, og der vil i starten være mange smerter, derefter en yderligere periode med nedsat bevægelighed, som i en del tilfælde kan genvindes mere eller mindre. Det betyder, at der inden for en kort årerække kan ske en bedring af følgerne efter den frosne skulder.

Vi forklarede dette til [klager], og betalte 5 % erstatning i forskud, og udsatte sagen i et år. Vi ville herefter se på sagen igen, og indhente en fornyet speciallægeundersøgelse, så vi kunne se, om generne efter den frosne skulder havde aftaget sig. Men så langt er vi aldrig nået, og nu har modtaget klagen fra jer.

[Klageren] klager over, at speciallæge … har beskrevet så alvorlige følger efter den anmeldte hændelse, at det varige bør medføre mere end 5 % i mén, og det kan hun have ret i. Men sagen er slet ikke færdigbehandlet, men kun sat i bero, som vi også har fortalt [klager]. Vi vil stadig gerne indkalde til hende til en fornyet speciallægeundersøgelse, og behandle sagen færdig, og det vil vi derfor foreslå hende.

Jeg beder jer derfor sætte sagen i bero i 3 måneder, til vi har indhentet en ny speciallægeundersøgelse og behandlet den medicinske del af sagen færdig."

Selskabet har den 20/12 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg skriver til jer, da vi har modtaget og gennemgået den nye speciallægeerklæring i sagen.

Overlæge … har skrevet erklæringen, og finder ved den fysiske stadig en frossen skulder, men ens omfangsmål af både den skadede og raske skulder, hvilket er usædvanlig ved en sådan type skade. Men der er konkurrerende lidelser i skulderen, som kan have en indflydelse på både bevægeligheden og især udviklingen af den frosne skulder.

[Klager] skriver i sin klage til jer, at hun ikke er enig med AES-lægekonsulentens udtalelse om manglende årsagssammenhæng. Men vi har ikke tidligere bedt om en udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, ligesom vi heller ikke er bekendt med, at sagen skulle være anmeldt til andre ulykkesforsikringer, og om de i så fald skulle have fået en udtalelse fra erhvervssikringen.

Vi har derfor valgt at betale yderligere 3 % i foreløbig erstatning til [klager], og herefter sende sagen til ekstern vurdering hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring."

Klageren har herefter fremsendt mail af 22/6 2018, hvori det bl.a. er anført:

"Jeg tillader mig hermed at klage, over AES afgørelse, som jeg netop har modtaget i forbindelse med min skade, som jeg pådrog mig i 2015.

For 3 år siden kom jeg til skade, da jeg skulle starte græsslåmaskinen, maskinen gav et tilbagetræk, og det gav et smæld/knæk i skulderen efterfulgt af stærke smerter.
…
Blev igen sendt til speciallægeundersøgelse af Topdanmark hos overlæge …, … Sygehus den 17. oktober 2017.

- Ligesom tidlige speciallæger nævnes nedsat bevægelighed.
- Der er god overensstemmelse mellem de fremsatte klager og de objektive fund.
- Subluxatio tend. Bicipitiscapullaris dx. art. humeris

AES lægekonsulentens udtalelse.
At trække i startsnoren til en græsslåmaskine, er ikke egnet til at give en skade, hvor har AES lægekonsulenten denne erfaring fra? Det er det samme som at påstå at jeg er fuld af løgn.

AES Lægekonsulenterne tager overhovedet ikke notits af udtalelserne i den af Topdanmarks bestilte Funktionsattest, samt de 2 speciellægeerklæringer bestilt af Topdanmark.
Jvf. Funktionsattest og speciellægeerklæringerne bør skaden placeres i AES Méntabel D.1.5.4."

Hertil har selskabet i mail af 2/7 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har modtaget Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, som jeg vedlægger i kopi til orientering. Herudover har jeg også modtaget kundens brev med kommentarer til kendelsen.

Vores rådgivende lægekonsulent har tidligere foretaget en anden vurdering af vores kundes symptomer, men vi var også opmærksomme på, at der var forudbestående svær slidgigt, som ikke er en følge efter skaden.

Efter modtagelsen af vurderingen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder vi ikke anledning til at gå videre med sagen. En del af vores kundes nuværende symptomer er forårsaget af hendes

slidforandringer i skulderen, og derfor finder vi ikke grundlag for at yde yderligere erstatning end den, som allerede er udbetalt til hende."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder speciallægeerklæringer, funktionstest, resultatet fra ultralydsscanning, journalmateriale fra ortopædkirurgisk ambulatorium, vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af 11/6 2018 og forsikringsbetingelserne.

Af resultatet fra ultralydsscanning foretaget den 25/1 2016 fremgår det bl.a.:

"25.01.16 UL-SKANNING AF højre skulder
BESKRIVELSE
Viser, at der er en ødematøs og fortykket caput longum bicepssene, men ikke tegn på nogen læsion her. Der er væske omkring senen, og den ligger anteriort for sulcus, hvor jeg ikke ved rotation i skulderen kan få den reponeret ind i sulcus. Der er i øvrigt ret udtalte degenerative forandringer med ossøse udbygninger både fra tuberculum minor og major og svarende til AC-leddet og væske i skulderleddet samt i bursa subacromialis og også lidt I bursa subdeltoideus. Rotatorcuffen er intakt uden tegn på gennemgående læsioner, men der er udbredte degenerative forandringer navnlig i supraspinatussenen, hvor der også er nogle skyede forkalkninger, men ikke øget gennemblødning bedømt ved Doppler-signal.
Ved abduktion på indadroteret arm er der rimelig fri passage af både sene og bursa ind under acromion og således ikke impingement.
KONKLUSION
Bicepssene tendinit med subluksation.
Degenerative forandringer i rotatorcuffen, primært supraspinatussenen med forkalkninger og udtalt bursit.
Svære degenerative forandringer i både skulder og AC-led."

Af speciallægeerklæring af 17/10 2017 fremgår bl.a.:

"**Aktuel sygehistorie**
[Klager] skulle i maj 2015 starte sin græsslåmaskine, stod på vanlig vis og trak i startsnoren og mærkede pludselig, at det gav et ryk i sin i højre skulder. [Klager] fik voldsomme smerter og måtte sætte sig ned, idet det var weekend, regnede hun med, at det gik over, men sendte en email til egen læge om mandagen, som henviste hende til fysioterapi optræning, uden effekt. På grund af vedvarende gener blev [klager] henvist til … Sygehus, Ortopædkirurgisk Ambulatorium, hvor man foranledigede en ultralydsskanning på Privathospitalet … i … Denne viste subluksation af bicepssenen i højre skulderled samt degenerative forandringer af rotator eufffen og AC-leddet. Opgav videre behandling hos fysioterapeut, idet det ikke hjalp noget og siden ikke fået nogen behandling.

Aktuelle gener
[Klager] angiver, at hun har konstante smerter i højre skulder og betydelig nedsat bevægelighed. De daglige funktioner er blevet dårligere henover det sidste halve års tid. [Klager] kan ikke støvsuge længere, kan ikke lægge sengelinned på. [Klager] kan ikke røre i store gryder og må have hjælp til alt fra sin ægtefælle. [Klager] har svært ved at vaske sit hår på grund af nedsat bevægelighed i

højre skulder. [Klager] angiver, at hun har opgivet at svømme, idet hun ikke kan få armen op for at tage svømmetag. [Klager] synes selv, at tilstanden bliver værre.
…
Objektivt
[Klager] er undersøgt afklædt, klarer selv dette og går til og fra lejet uden besvær. Gangen afvikles naturligt. [Klager] er hverken akut eller kronisk medtaget.
[Klager] er … cm høj.
[Klager] vejer … kg.
[Klager] har svært ved at tå tøjet udover højre skulder, som holdes ind til kroppen.
Halsryg: Nedsat bevægelighed til begge sider på en 1/3. Pæn opad og nedad føring.
Lænderyg og brystryg: Normale forhold.
Bøjer forover til en fingergulvafstand for venstre hånd på 0, men holder højre arm ind til kroppen.
[Klager] er psykisk neutral og afgiver relevante og præcise oplysninger uden overdrivelse.
[Klager] er højrehåndet.
Højre skulder: Intet synligt muskelsvind.

Bevæger aktivt og passivt i højre skulder med venstre til sammenligning.

Fremad opad firing 50 grader / 170 grader.
Udad opad føring 45 grader / 180 grader.
Bagud opad firing 40 grader / 70 grader.
Udad drejning 60 grader / 80 grader.
Indad drejning 30 grader! 90 grader.

Kan ikke føre højre pegefinger til næsetippen, kommer kun om på ryggen til crana ani.
Impingements test kan ikke undersøges på grund af smerter. Ingen ømhed af AC led. Der er ømhed fortil på skulder. Smerter i yderstillinger.

Venstre skulder: Reaktionsløs, ingen ømhed af AC-leddet. Intet muskel.svind og fri bevægelighed.
Albuer: Fri og normal bevægelighed fra strakt stilling til 140 grader. Normal pronation og suppination bilat.
Håndled: Fri og normal bevægelighed. I højre håndled er der et ar efter tidligere dekompression på grund af karpal tunnel syndrom.
[Klager] angiver nedsat følesans lateralt i højre hånd og ud på yderkanten af 5. finger. Der er normal bevægelighed og normal følesans i de andre fingre. PV-afstand 0, både i højre og venstre hånd for alle fingre. Der er ingen ømhed i Gyons kanal på højre side eller over karpal tunnelen. Ej heller i venstre hånd, og der er ingen ømhed i sulcus nervus ulnaris på højre side, ej heller på ve side.
Ben: Fri bevægelighed i de store led. Gangen afvikles naturligt.
…
Konklusion
Der er god overensstemmelse mellem de fremsatte klager og de objektive fund. Der er ikke beskrevet ved aktuelle ulykke nogen defekt på maskinen eller forkert træk, hvilket ville kunne forklare den subluksation man siden hen har set ved ultralydsskanning. [Klager] har udviklet tegn på frossen skulder, hvilket på længere sigt har en god prognose.

Diagnoser
Frossen skulder dx.

Subluxatio tend. bicipitis art. humeriscapullaris dx."

Af funktionstest foretaget den 4/3 2016 fremgår det bl.a.:

Udfyldes af den undersøgende læge

1	Diagnose angivet på dansk og latin:		1. Dansk: Læsion af Biceps Sene hø. Skulder 1. Latin: Læsio traumatica tendinis Biceps dxt. 2. Dansk: Læsion af Supraspinatus i hø. Skulder 2. Latin: Læsio traumatica tend. Supraspinatus dxt. 3. Dansk: 3. Latin:
		NEJ JA	Hvis JA, udfyldes:
2	a) Er der noget klinisk at påvise ved inspektion og palpation af skulderen?	☐ ☒	Hvorledes? Der er tydelig atrofi af ratator Cuff Samt. palpations ømhed på skulderen. Der er meget nedsat bevægligheden.
	b) Er der noget klinisk at påvise ved inspektion og palpation af albue?	☒ ☐	Hvorledes?
	Besvares kun ved brud: c) Er der noget klinisk at påvise ved inspektion og palpation af brudsted?	☒ ☐	Hvorledes?

		NEJ JA	Hvis **NEJ**, hvordan er bevægeligheden:		
10	Bevæges skulderleddet normalt (med frit skulderblad)?	☒ ☐		Højre	Venstre
			Fremad-opad (norm 0 - 180°)	45°	180°
			Udad-opad (norm 0 - 180°)	40°	180°
			Bagud (norm 0 - 40°)	5-10°	40°
			Udaddrejning (norm 0 - 60°) (med vandret underarm)	30°	90°
			Indaddrejning (norm 0 - 90°) (med vandret underarm)	10°	90°

18 Eventuelle bemærkninger? UL Scanning på hvor vist Subluxation af Bicepssene og der er også mistanke om ruptur af Supraspinatussene.

Af vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af 11/6 2018 fremgår bl.a.:

"**Vurdering af varigt men**
Vores lægekonsulent med speciale i ortopædkirurgi har deltaget ved sagens vurdering.

Da der er tale om en ulykkesforsikring, bliver der ved vurderingen af det varige men ikke kompenseret for forværring eller gener, der skyldes forudbestående helbredsmæssige forhold.

Grundlaget for vores vurdering:
- [Klager] lavede den 16. maj 2015 en forkert bevægelse i højre skulder, da hun trak i snoren til en motorplæneklipper for at starte den.

- [Klager] henvendte sig den 22. maj 2015 per mail til egen læge for en henvisning til fysioterapeut på grund af en dårlig skulder.

- Den 2. november 2017 blev [klager] undersøgt i højre skulder ved egen læge, med klager over smerter, der havde stået på siden maj 2015.

- En ultralydsskanning foretaget den 25. januar 2016, viste svær slidgigt i højre skulder.

Vi er opmærksomme på, at [klageren] aktuelt klager over smerter i højre skulder, der forværres ved bevægelser og belastning.

Vi vurderer imidlertid på baggrund af oplysningerne i sagen, at det ikke i tilstrækkeligt omfang er sandsynliggjort, at [klagerens] gener i højre skulder skyldes hændelsen den 16. maj 2015.

Det er vores vurdering, at hændelsen, hvor [klageren] trækker i snoren til en motorplæneklipper for at starte den, ikke er egnet til at forårsage en skulderskade i en rask skulder.

Ved vurderingen heraf har vi lagt vægt på beskrivelsen af hændelsen.

Vi har desuden noteret os, at [klageren] i januar 2016 fik påvist svær slidgigt i højre skulder.

Det er således vores vurdering, at [klagerens] højresidige skuldergener må tilskrives andre forhold, end den anmeldte hændelse, fordi hændelsen i sig selv ikke er egnet til at forårsage en skade i en rask skulder.

Vi vurderer på grund af manglende årsagssammenhæng, at hændelsen den 16. maj 2015 har medført et varigt men på mindre end 5 procent."

Af forsikringsbetingelsernes punkt 17.A fremgår bl.a.:

"**17. Hvilke skader dækker forsikringen?**
A Direkte følger af et ulykkestilfælde
1. Forsikringen dækker direkte følger af et ulykkestilfælde.
Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

2. Forsikringen dækker derfor ikke personskade, der direkte eller indirekte er forårsaget af sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse. Se dog punkt 17 B5 og 17 C.

3. Der skal være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden for at opnå dækning. Ved vurderingen lægger vi blandt andet vægt på, om hændelsen er egnet til at forårsage personskaden."

9. 91254

Nævnet udtaler:

Klageren ønsker sit varige mén indplaceret i méntabellens punkt D.1.5.4 og ønsker dermed godtgørelse for varigt mén svarende til 25 %. Til støtte herfor henviser klageren til to speciallægeerklæringer og en funktionstest, som beskriver hendes aktuelle gener.

Selskabet har afvist at udbetale godtgørelse udover de allerede udbetalte 8 % med henvisning til vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af 11/6 2018.

Af beskrivelse af en ultralydsscanning foretaget den 25/1 2016 fremgår det bl.a., at "Der er i øvrigt ret udtalte degenerative forandringer med ossøse udbygninger både fra tuberculum minor og major og svarende til AC-leddet og væske i skulderleddet samt i bursa subacromialis og også lidt i bursa subdeltoideus. Rotatorcuffen er intakt uden tegn på gennemgående læsioner, men der er udbredte degenerative forandringer navnlig i supraspinatussenen, hvor der også er nogle skyede forkalkninger, men ikke øget gennemblødning bedømt ved Doppler-signal."

Af speciallægeerklæring dateret den 14/11 2017 fremgår bl.a., at "Der er god overensstemmelse mellem de fremsatte klager og de objektive fund. Der er ikke beskrevet ved aktuelle ulykke nogen defekt på maskinen eller forkert træk, hvilket ville kunne forklare den subluksation man siden hen har set ved ultralydsskanning. [Klageren] har udviklet tegn på frossen skulder, hvilket på længere sigt har en god prognose.".

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelse af 11/6 2018 fremgår bl.a., at "En ultralydsskanning foretaget den 25. januar 2016, viste svær slidgigt i højre skulder. … Det er således vores vurdering, at [klagers] højresidige skuldergener må tilskrives andre forhold, end den anmeldte hændelse, fordi hændelsen i sig selv ikke er egnet til at forårsage en skade i en rask skulder. Vi vurderer på grund af manglende årsagssammenhæng, at hændelsen den 16. maj 2015 har medført et varigt men på mindre end 5 procent".

10. 91254

Af forsikringsbetingelsernes punkt 17.A fremgår bl.a., at forsikringen dækker direkte følger af et ulykkestilfælde, når der er årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Forsikringen dækker ikke personskade, der direkte eller indirekte er forårsaget af sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse.

Efter en gennemgang af sagen – herunder de lægelige akter og udtalelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af 11/6 2018 – finder nævnet efter en samlet vurdering, at klageren ikke har godtgjort, at det anerkendte ulykkestilfælde har medført en méngrad på over 8 %.

Det, som klageren i øvrigt har anført, herunder oplysninger om sine aktuelle gener, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Klagegebyret tilbagebetales, idet selskabet i forbindelse med sagens behandling for nævnet har udbetalt godtgørelse for yderligere 3 % varigt mén til klager.

Marianne Højgaard Pedersen
formand